

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18283

Θέμα 240^{όν} Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 506-525**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΝ. *Ἄλλ' ἢ τυραννὶς πολλὰ τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ
κάξεστιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ' ἅ βούλεται.*
- ΚΡ. *Σὺ τοῦτο μούνη τῶνδε Καδμείων ὄρας.*
- ΑΝ. *Ὅρωσι χοῦτοι· σοὶ δ' ὑπίλλουσι στόμα.*
- ΚΡ. *Σὺ δ' οὐκ ἐπαιδῆ, τῶνδε χωρὶς εἰ φρονεῖς;* 510
- ΑΝ. *Οὐδὲν γὰρ αἰσχρὸν τοὺς ὁμοσπλάγχχνους σέβειν.*
- ΚΡ. *Οὐκοῦν ὄμαιμος χά καταντίον θανάων;*
- ΑΝ. *Ὅμαιμος ἐκ μιᾶς τε καὶ ταύτου πατρός.*
- ΚΡ. *Πῶς δῆτ' ἐκείνω δυσσεβῆ τιμᾶς χάριν;*
- ΑΝ. *Οὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ καταθανῶν νέκυς.* 515
- ΚΡ. *Εἴ τοί σφε τιμᾶς ἐξ ἴσου τῶ δυσσεβεῖ.*
- ΑΝ. *Οὐ γάρ τι δοῦλος, ἀλλ' ἀδελφὸς ᾤλετο.*
- ΚΡ. *Πορθῶν δὲ τήνδε γῆν· ὁ δ' ἀντιστάς ὑπερ.*
- ΑΝ. *Ὅμως ὁ γ' Αἰδῆς τοὺς νόμους ἴσους ποθεῖ.*
- ΚΡ. *Ἄλλ' οὐχ ὁ χρηστὸς τῶ κακῶ λαχεῖν ἴσος.* 520
- ΑΝ. *Τίς οἶδεν εἰ κάτωθεν εὐαγῆ τάδε;*
- ΚΡ. *Οὔτοι ποθ' οὐχθρός, οὐδ' ὅταν θάνῃ, φίλος.*
- ΑΝ. *Οὔτοι συνέχθειν, ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφυν.*
- ΚΡ. *Κάτω νυν ἐλθοῦσ', εἰ φιλητέον, φίλει
κείνους· ἐμοῦ δὲ ζῶντος οὐκ ἄρξει γυνή.* 525

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Οὐ γὰρ τοι δοῦλος, ... οὐκ ἄρξει γυνή.****(Μονάδες 30)**

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

(Τιμώ τον Πολυνείκη.) Γιατί δεν σκοτώθηκε σαν δούλος, αλλά σαν αδελφός.

ΚΡΕΩΝ

(Σαν αδελφός σκοτώθηκε) προσπαθώντας όμως να υποτάξει αυτήν εδώ τη χώρα· ενώ ο άλλος (σκοτώθηκε) υπερασπίζοντάς την.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ο Άδης όμως επιθυμεί (αξιώνει) οι νόμοι να είναι ίσοι για όλους.

ΚΡΕΩΝ

Μα ο καλός δεν είναι στην ίδια θέση με τον κακό, ώστε να λάβει την ίδια τιμή.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ποιος γνωρίζει αν αυτά (αυτές οι διακρίσεις) είναι δίκαια στον Κάτω Κόσμο;

ΚΡΕΩΝ

Ποτέ βέβαια ο εχθρός δεν είναι φίλος, ούτε κι όταν πεθάνει.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εγώ δεν γεννήθηκα για να συμμερίζομαι το μίσος, αλλά για να αγαπώ μαζί με άλλους.

ΚΡΕΩΝ

Όταν λοιπόν πας στον Κάτω Κόσμο, αν πρέπει να αγαπάς, αγάπα εκείνους· όσο όμως εγώ είμαι ζωντανός, γυναίκα δεν θα κυβερνήσει.

2. Να αναφερθείτε αναλυτικά στο λυρικό μέρος της τραγωδίας.

(Μονάδες 10)

Το λυρικό μέρος της τραγωδίας αποτελούν η **πάροδος** και τα **στάσιμα**.

Η **πάροδος** είναι το άσμα που τραγουδούσε ο χορός, καθώς έμπαινε στην ορχήστρα με ρυθμικό βηματισμό, ενώ τα **στάσιμα** τα τραγουδούσε ο χορός, όταν πια είχε λάβει τη θέση του (*στάσιν*) στην ορχήστρα, και τα συνόδευε με χορευτικές κινήσεις. Εκτός όμως από την πάροδο και τα στάσιμα υπάρχουν και άλλα λυρικά στοιχεία στην τραγωδία, που παρεμβάλλονται ανάμεσα στα διαλογικά μέρη. Από αυτά άλλα έχουν θρηνητικό χαρακτήρα και τα τραγουδούσε ο χορός με ένα ή δύο ηθοποιούς (**κομμοί**) και άλλα τα τραγουδούσε μόνο ένας (**μονωδίες**) ή δύο (**διωδίες**) ηθοποιοί. Επειδή τα χορικά άσματα αποτελούν επιβιώσεις της αρχαιότερης χορικής ποίησης, που καλλιέργησαν κυρίως οι Δωριείς, διατηρούν τόσο τη δωρική γλώσσα όσο και τα ποικίλα μέτρα του αρχαιοελληνικού λυρισμού.

3. *ἐπαιδοῦμαι, ὁμόσπλαχνος, ὄμαιμος, δυσσεβής, εὐαγής*: Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

(Μονάδες 10)

ἐπαιδοῦμαι → ἐπί + αἰδέομαι, -οῦμαι

ὁμόσπλαχνος → ὁμοῦ + σπλάχνον

ὄμαιμος → ὄμοῦ + αἷμα
δυσσεβής → δύσ- + σέβομαι
εὐαγής → εὖ + ἄγος

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος